

ALLEMAAL BEESTJES

Het Papiervisje en andere Franjestaarten

Ze behoren weliswaar alledrie tot de familie van de franjestaarten, maar daarmee houdt de gelijkenis tussen het ovenvisje, het zilvertisje en het papiervisje min of meer op. Zijn de eerste twee immers relatief onschuldig van karakter, het papiervisje is een ander verhaal. Dit beestje gedijt het beste in droge, warme ruimtes en plant zich daar in rap tempo voort. En omdat het zich voedt met cellulose, een stof die vooral in papier voorkomt, is het de nachtmerrie van menig bibliotheek en archief. Het papiervisje is bezig met een opmars en moeilijk te bestrijden. De notering 'plaagdier nummer één' laat aan duidelijkheid weinig te wensen over. Waarin een klein beestje groot kan zijn.....

De laatste jaren is het papiervisje uitgegroeid tot een van de grootste, maar nog vrij onbekende plagen in ons land. De stijgende temperaturen en slechte ventilatie van nieuwbouwwoningen vormen de voornaamste oorzaken. Het gedijt het beste bij een temperatuur van ca. 37 °C en is dan ook vooral te vinden op warme, droge plaatsen,

bijv. in de boekenkast of achter de centrale verwarming (sketels). Ten opzichte van zijn familieleden vertoont het papiervisje vooral op het gebied van voortplanting afwijkend gedrag. In verhouding plant het zich langzamer voort. Daarbij kan het tot wel acht jaar oud worden. De bewijsvoering voor gezondheidsklachten, veroorzaakt door dit kleine beestje, ontbreekt nog. De schade die het kan toebrengen aan papier en boeken, is echter onomstotelijk bewezen. Het papiervisje doet zich veelal te goed aan historische, vaak kostbare, boeken die niet dagelijks uit de boekenkast worden gehaald. Niet zelden gaat er dan ook een relatief lange periode overheen, voordat de aanwezigheid van het papiervisje opgemerkt wordt. Ongemerkt laat het beestje zo een spoor van vernieling achter.

Schuilhouden

Het papiervisje en de andere franjestaarten zijn wormvormig met lange voelsprietten en elk drie staarten. De 'visjes' bewegen zich voort met een slangachtige kruipbeweging. Ze zijn parelmoer of zilvergrijs van kleur; het ovenvisje heeft een donkere (harige) structuur op het lijf. Ze zijn in staat om vliegensvlug weg te glijpen. Overdag houden ze zich schuil.

Kleiner

Meet een papiervisje maximaal zo'n 2 cm, het ovenvisje en zilvertisje zijn kleiner. Ovenvisjes vindt men voornamelijk op warme, niet te droge plaatsen met voldoende voedsel, zoals in bakkerijen, restaurants, of in de buurt van water- of hetelucht leidingen. Eieren van ovenvisjes worden in groepjes afgezet, meestal in scheuren en kieren. Ovenvisjes kunnen ongeveer twee jaar in leven blijven. Zilvertisjes komen vooral voor op vochtige, warme en donkere plaatsen binnenshuis, bij voorbeeld bij water- en afvoerleidingen, in aanrechtkastjes, in de badkamer, maar ook achter plinten of onder vloerbedekking. Ze eten onder andere behangstijfjesel en vochtig behangpapier. Onder gunstige omstandigheden kan het zilvertisje meer dan 3 jaar leven.

In vergelijking met het papiervisje richten de andere franjestaarten aanmerkelijk minder schade aan. Wel kunnen ze heel hinderlijk zijn wanneer ze in grote aantallen voor-

komen. Papier- en ovenvisjes blijven buiten de deur wanneer u de woning structureel goed ventileert en de temperatuur in huis onder de 22 °C houdt. Bij overlast van zilvertisjes moet het vochtgehalte in de ruimte(n) worden verlaagd door de ruimte(n) droog te stoken en voldoende te ventileren.

Ingrijpend

Overlast van het papiervisje kan worden voorkomen door bij de aanschaf van 'nieuwe' boeken deze zorgvuldig te controleren. Daarnaast verdient het aanbeveling om historische boeken enige tijd in een zuurstofarme kamer te plaatsen, een methode die over het algemeen goed werkt. Afhankelijk van de hoeveelheid boeken volstaat een week tot vier weken om alle mogelijk aanwezige beestjes te bestrijden. Worden ze echter in een woning of bedrijfspand aangetroffen, dan is de inzet van een professionele bestrijder met chemische middelen absoluut noodzakelijk. Het probleem moet in de gehele woning zorgvuldig in beeld worden gebracht, waarna een behoorlijk ingrijpende behandeling ervoor moet zorgen dat de plaag afdoende wordt bestreden.

Een 'lokale' chemische behandeling is dan niet voldoende. Omdat ook naastgelegen woningen moeten worden behandeld, is bestrijding alleen effectief als alle burens meewerken. Daarnaast zijn er maatregelen nodig om een nieuwe plaag te voorkomen. Anders kan het papiervisje een hardnekkige bezoeker blijven.

Een deskundig ongediertebestrijder herkent u aan het NVPB-logo. Dit betekent dat de betreffende onderneming is aangesloten bij de Nederlandse Vereniging van Plaagdiermanagement Bedrijven. Een organisatie die al 25 jaar lang staat voor service, kwaliteit en, waar mogelijk, het gebruik van milieuvriendelijke producten. Wie kiest voor een NVPB-lid, kiest voor een verantwoorde plaagdierbestrijding.

Meer informatie op www.NVPB.org